

Dosarul nr. 2ra-1267/22
2-21080051-01-2ra-09092022

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) jud. S. Ghercavii
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Chistruga Dmitri în
interesele Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Buga
Alehandru împotriva Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica” cu privire la
constatarea faptului de încetare a raportului de muncă, obligarea emiterii ordinului
de demisie cu eliberarea acestuia, încasarea plăților salariale, a dobânzii și a
penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 28 mai 2021 Buga Alexandru a depus cerere de chemare în judecată către
SA „Moldagrotehnica”, solicitând constatarea faptului juridic de încetare a
raporturilor de muncă între Buga Alexanrdu și SA „Moldagrotehnica” din data de 3
martie 2021; obligarea SA „Moldagrotehnica” la emiterea în 10 zile de la adoptarea
hotărârii instanței de judecată a următoarelor acte: ordin de demisie a lui Buga
Alexandru din funcția de director general al SA „Moldagrotehnica” din data de 3
martie 2021, cu eliberarea acestuia a unui ordin de demisie respectiv autentificat
corespunzător; dispoziție prin care să fie dispusă achitarea a trei salarii medii de
funcție subsemnatului Buga Alexandru în legătură cu demisia acestuia din funcția
de director general al SA „Moldagrotehnica”; dispoziție prin care să fie dispusă
achitarea către Buga Alexandru a restanțelor salariale pentru perioada septembrie
2020 - februarie 2021 în mărime totală de 150 000 lei, calcularea și achitarea
compensațiilor pentru zilele de concediu nefolosite calculate proporțional timpului
de activitate desfășurat în cadrul SA „Moldagrotehnica” precum și a premiilor de
care urma să dispună în legătură cu sărbătorile de iarnă; act de dispoziție prin care
să fie dispusă achitarea către Buga Alexandru a 2,5% din venitul realizat și calculat
de SA „Moldagrotehnica” pentru anul 2020; să achite dobânzi și penalități conform
Codului civil la plățile indicate mai sus până la devenirea definitivă a hotărârii
judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată inclusiv asistența juridică.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în perioada 8 - 16 iulie 2020 împreună cu Borcea Alexandru au negociat cu SA „Moldagrotehnica” condițiile de activitate și realizarea acestora la societatea respectivă cu reprezentantul acestei societăți Cosarciuc Valeriu cu care au ajuns la o înțelegere de achitare a câte 40 000 lei lunar drept salariu și 2,5% din venitul lunar al societății fiecăruia din aceștia, adică 80 000 lei și 5% din venitul anual al societății pentru ambii.

La 16 iulie 2020 a semnat fișa de post și a fost emis ordinul de angajare, menționându-se că contractul individual de muncă va fi semnat ulterior.

În perioada 6 iulie 2020 - 3 martie 2021, reclamantul a activat în calitate de director general al SA „Moldagrotehnica”.

În perioada iulie-august 2020 a primit salariul integral conform celor înțelese anterior angajării cu Cosarciuc Valeriu, o parte din salariu, l-a primit pe card bancar, iar o parte fiind eliberat în numerar, ultimul asigurându-l pe reclamant că salariul este eliberat de contabilitate și condițiile legii sunt respectate.

În luna septembrie-noiembrie 2020 a primit salariul parțial, rămânând restanța de 30 000 lei.

În perioada decembrie 2020 - februarie 2021 nu a primit careva plăți salariale de la SA „Moldagrotehnica”, datoria față de reclamant la salariu pentru aceste luni constituind 120 000 lei.

A invocat că în luna februarie 2021, sub pretextul planificării de către Inspekția muncii a unui control la SA „Moldagrotehnica”, printre alte documente de către contabilă, reclamantului i s-a dat să semneze contractul individual de muncă cu SA „Moldagrotehnica” într-un singur exemplar. După ce a fost semnat în grabă și fără a face cunoștință și copii, acest contract împreună cu alte documente a fost dus în contabilitate.

Reclamantul a fost asigurat de Cosarciuc Valeriu că va activa împreună cu acesta și vor fi remunerați cum a fost până în luna februarie 2021, iar contractul dat este o blanchetă și care urmează a fi semnată în formula în care a fost redactată doar din motivul că actele societății urmează a fi aduse în concordanță cu legea, iar ulterior asupra clauzelor acestuia se va reveni.

La 3 martie 2021 a depus cerere de demisie din funcția de director general al SA „Moldagrotehnica”.

Din data respectivă și până în prezent nu a fost informat de Consiliul de administrare al SA „Moldagrotehnica” dacă este emis ordinul de demisie în baza cererii sale, precum și care sunt plățile efectuate în legătură cu demisia acestuia.

La 30 martie 2021 a fost formulată o cerere prealabilă către SA „Moldagrotehnica”.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Buga Alexandru împotriva SA „Moldagrotehnica” cu privire la constatarea faptului de încetare a raportului de muncă, obligarea emiterii ordinului de demisie cu eliberarea acestuia, încasarea plăților salariale, a dobânzii și a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 10 ianuarie 2022, Buga Alexandru a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Buga Alexandru, s-a casat integral hotărârea din 28 decembrie 2021 a

Judecătoria Bălți, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de apel a constatat că prima instanță eronat a aplicat prevederile Codului muncii, or aplicabile în speța dată sânt prevederile Codului civil, art. 200 (în redacția din 01.03.2019), care reglementează relațiile contractului de mandat. În opinia Colegiului, această circumstanță servește drept temei legal de casare a hotărârii instanței de fond conform art.386 alin. (1) lit.d) din Codul de procedură civilă.

Colegiul instanței de apel a respins pretenția reclamantului cu privire încetarea raportului de muncă și obligarea SA „Moldagrotehnica” să emită ordinul de demisie pe numele lui Buga Alexandru cu eliberarea acestuia din funcția de director general al SA „Moldagrotehnica”, dat fiind faptul că raportul de muncă a încetat odată cu eliberarea ordinului nr.12/1 din 30 martie 2021, cu care reclamantul a luat cunoștință, însă a refuzat să semneze acest ordin, fapt ce rezultă expres din circumstanțele menționate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit certificatului din 27 aprilie 2021 anexat la materialele cauzei, privind salariul lui Buga Alexandru în calitate de director general al SA „Moldagrotehnica” se constată că acesta a beneficiat de salariul care a fost achitat lunar. Mai mult ca atât salariul menționat a fost calculat și achitat potrivit contractului individual de muncă, la fel fiind achitate impozitele pe venit, fondul de pensii și asigurarea medicală.

Totodată, din materialele cauzei se evidențiază faptul că reclamantului i s-a efectuat calculul pentru concediile nefolosite.

Colegiul a mai reținut că, se plătește o compensație în mărime de cel puțin 3 salarii pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen atunci când contractul individual de muncă a fost încetat la inițiativa angajatului, însă la caz reclamantul Buga Alexandru a depus cerere de demisie din inițiativa proprie și pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen.

În context a menționat că cerința reclamantului cu privire la încasarea a cel puțin 3 salarii medii lunare și a compensațiilor este neîntemeiată, or, în speța dedusă judecătii norma legală vizată, dar și contractul individual de muncă nu stipulează, nu prevăd și nu reglementează situația prezentă.

Instanța de apel a respins și pretenția reclamantului de încasarea de la SA „Moldagrotehnica” a 2,5% din venitul realizat pentru anul 2020, dat fiind că la materialele cauzei este lipsă un act juridic semnat bilateral, care ar confirma faptul că între reclamant și pârât au avut loc astfel de înțelegeri.

Pretențiile reclamantului privind încasarea dobânzii și penalității au fost respins ca pretenții subsecvente pretențiilor principale.

La 27 mai 2022, avocatul Chistruga Dmitri, în interesele SA „Moldagrotehnica”, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

La 8 septembrie 2022, avocatul Chistruga Dmitri, în interesele SA „Moldagrotehnica”, a depus cerere de recurs motivată, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și menținerea hotărârii din 28 decembrie 2021 a Judecătoria Bălți, sediul central.

În motivarea recursului a invocat că decizia contestată este emisă contrar circumstanțelor reale ale cauzei, concluziile sunt expuse cu încălcarea normelor de

drept material, fiind incorect interpretate și aplicate normele materiale circumstanțelor faptice ale cauzei.

Consideră ca fiind lipsită de suport probator și argumentele instanței de apel de la punctul 23 din decizie, precum că prima instanță eronat a aplicat la soluționarea litigiului în cauză prevederile Codului muncii, or aplicabile în speța dată sunt prevederile Codului civil art. 200 (în redacția din 1 martie 2019), care reglementează relațiile contractului de mandat.

Instanța de apel a dat o interpretare greșită, fapt ce a dus la emiterea unei decizii eronate în partea admiterii cererii de apel din alte considerente și anume fiind ghidată norma prevăzută de art. 200 Cod civil, pe motiv că între recurent și intimat urma să fie încheiat un contract de mandat. Or, art. 200 alin. (2) Codul civil indicată de către instanța de apel, prevede eliberarea din funcție a administratorului, (2) în cazul în care între administrator și persoana juridică există un raport juridic de muncă, eliberarea din funcție conform alin. (1) atrage încetarea contractului individual de muncă din aceeași dată. Dispozițiile legislației muncii nu pot fi invocate pentru a contesta hotărârea de eliberare din funcție a administratorului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată părților la 2 august 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.151), iar cererea de recurs nemotivată a fost depusă la 27 mai 2022.

Din acest motiv, Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expeditată intimatului la 9 septembrie 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Chistruga Dmitri în interesele SA „Moldagrotehnica”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Chistruga Dmitri în interesele Societății pe Acțiuni „Moldagrotehnica”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh